

30 éves a FIRKA természettudományos diáklap

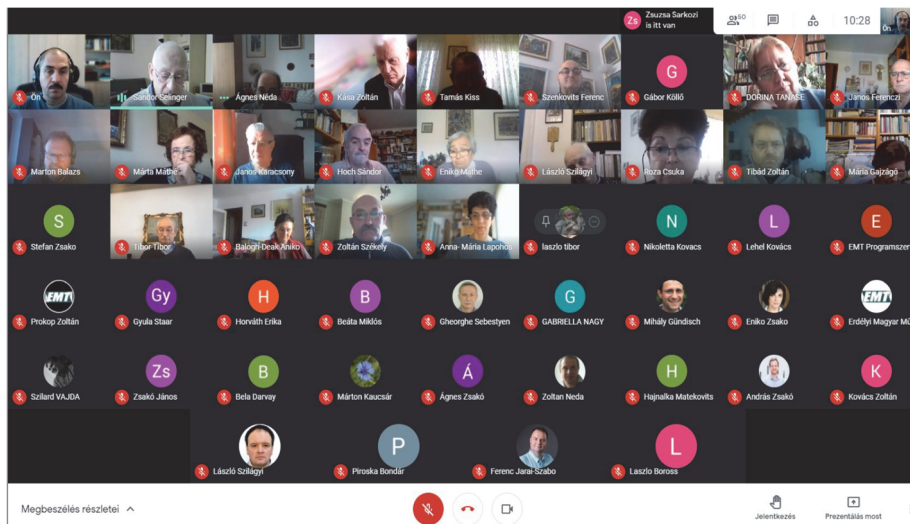
• beszámoló az ünnepi rendezvényről •

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) és a FIRKA – *Fizika, InfoRmatika, Kémia Alapok* elnevezésű természettudományos diáklap szerkesztősége a lap fennállásának

30. évfordulója alkalmából 2021. február 20-án, szombaton, 10 órai kezdettel ünnepi eseményt szervezett, amelyre a vírushelyzet okozta korlátozások miatt online került sor.

Az eseményt Dr. Kása Zoltán, a FIRKA főszerkesztője nyitotta meg, köszöntötte a résztvevőket, ezt követően Dr. Köllő Gábor, EMT-elnök üdvözlő szavai következtek, amelyben méltatta a lap fontosságát és hiánypótló szerepét az erdélyi magyar diáklapok palettáján. Megköszönte a lap alapítóinak és a szerkesztőinek, minden cikkírójának, terjesztőjének a folyóirat megvalósításában, kiadásában és terjesztésében végzett fontos és értéktéremtő munkájukat, reményét fejezte ki, hogy a jövőben is folytatódik ezen hasznos és fontos tevékenység, és a FIRKA a „reál tudományok vakcinája” marad a jövőben is a magyar anyanyelven tanuló általános és középiskolai diákság számára.

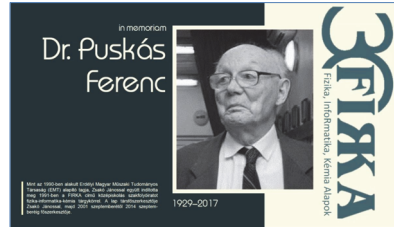
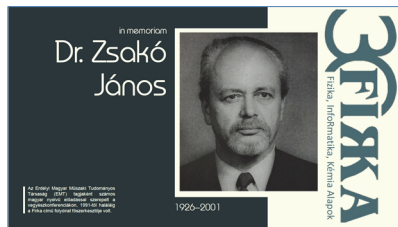
Ezután három testvér folyóirat főszerkesztőinek köszöntése következett.

Elsőnek Szenkovits Ferenc, a MATLAP főszerkesztője köszöntötte a 30 éves Firkát, további sikeres megjelenést kívánva, majd Kiss Tibor, a *Magyar Kémikusok Lapjának* főszerkesztője osztotta meg gondolatait a hallgatósággal. Utolsóként Staar Gyula, a *Természet Világa* volt főszerkesztője emlékezett vissza a múltbéli szoros együttműködésre a FIRKA korábbi szerkesztőségével, a kapcsolatfelvételre a 90-es évek elején, illetve közös találkozásokra, Erdélyben tett látogatásokra. A két folyóirat hosszú időn keresztül cserélpéldányokat váltott egymással, a *Természet Világa* több példánya is eljutott az EMT-hez, illetve az erdélyi magyar nyelvű iskolákba. A továbbiakra a FIRKA folyóiratnak és a mögötte álló EMT-nek még „sok-sok jubileumi évet”, főszerkesztőjének, Kása Zoltánnak pedig sok erőt kívánt ahhoz, hogy „*őrizze a lángot, vigye tovább megváltozó világunk új útjain is a lapot, mert a mi folyóirataink a műszaki és természettudományoknak olyan kis templomai, ahol anyanyelvünkön folyik az igehirdetés. Ugyanakkor iskolák is a lapjaink, hiszen feladatuk a tudás közkeincsé tétele.*”

A köszöntések után Dr. Selinger Sándor tartott egy érdekes, mindenki számára új információkat is tartalmazó előadást a FIRKA alapításáról, illetve a lapindítás kezdeti időszakáról, felelevenítve a közös együttműködést a magyarországi Eötvös Loránd Fizikai Társulat akkori vezetőségével, akiknek hathatós támogatásával Magyarországon került sor a 90-es évek elején az első FIRKA-számok nyomtatására. Beszámolójából megtudhattuk, hogy a Neumann János Számítógép-tudományi Társasággal (NJSZT) való együttműködés nyomán kapta meg az EMT azt a desktop publishing rendszert, amelynek segítségével a kezdetekben a FIRKA tördelése történt.

A terjesztést, a lap megismertetését a szaktanárok körében az 1991-ben első alkalommal megszervezett Bolyai Nyári Akadémián kezdték meg, valamint az azutáni tanár továbbképző rendezvényeken (Fizikatanári Ankét, Bolyai Nyári Akadémia).

Ezt követően a FIRKA két korábbi, elhunyt főszerkesztőjére emlékeztünk.

Dr. Zsakó Jánosra, (1926-2001) a lap első főszerkesztőjére Dr. Máthé Enikő, illetve Dr. Puskás Ferenc (1929-2017) főszerkesztőre Dr. Néda Árpád, a FIRKA jelenlegi szerkesztőbizottságának két tagja emlékezett vissza egy-egy előadásban és vetített képekben.

A továbbiakban Dr. Kása Zoltán, jelenlegi főszerkesztő egy bemutatóval egybekötött előadást tartott a FIRKA elmúlt 30 évéről, ismertette a lap céljait, tartalmi szerkezetét, a megjelenésének körülményeit az elmúlt 30 évben, a lap időbeni fejlődését, és a jövőjére vonatkozó kérdéseket. (<http://emt.ro/oldal/firka-30-eve-prezentacio>)

Az előadás után került sor a FIRKA30 jubileumi emléklapok átadására, amelyet a lap alapítói, szerkesztői, jelentősebb szerzői és terjesztői kaptak a kifejtett munkájuk elismeréseként. A névsor megtekinthető az: <http://emt.ro/kiadvanyok/periodikak> weboldalon.

A rendezvényt virtuális kerekasztal-megbeszélés zárta, amelyben a jelenlévők értékes hozzászólásokkal, emlékezésekkel, méltatásokkal és a jövőre vonatkozó javaslatokkal járultak hozzá a folyóirat további megjelenéséhez.

Ezúton is köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik az elmúlt 30 évben hozzájárultak a FIRKA életre kelteséhez, fennállásához, áldozatos munkájukkal elősegítették a lap megjelenését, és eljuttatását a diákokhoz és tanárokhoz.

Reméljük, e célból a jövőben is számíthatunk közreműködésükre.

Kedves FIRKA-olvasó diákok!

Az ünnepi találkozón számos ötlet, javaslat hangzott el. Különösen érdekes volt meghallgatni a ma már sikeres kollegát, Szőke Árpádot, aki ezelőtt 30 évvel, mint középiskolási diák, később, mint egyetemista járult hozzá a FIRKA megjelenéséhez, terjesztéséhez.

Érdekes újra végignézni a FIRKA 30 évéről bemutatott előadást, amelyben számos érdekes adatot találunk arról, hogyan volt régen, milyen új területek, sorozatok jelentek meg az utóbbi években, mit szeretnénk a jövőben (<http://emt.ro/oldal/firka-30-eve-prezentacio>).

Ehhez kapcsolódik az az érdekes felmérés, amelyet Dr. Kovács Zoltán végzett, és ami a jelen lapszám 37. oldalán olvasható részletesen. Láthatjuk, hogy mi az, ami talán a leginkább érdekli az olvasókat, diákokat.

Talán a legtöbben a kísérletek iránt érdeklődnek, ami természetes is, hiszen a megismerésnek egyik fontos lehetősége. Igyekszünk minél több fizikai és kémiai kísérletet leírni, főleg olyan kísérleteket, melyek bármely osztályteremben, sőt még otthon, a konyhában is megvalósíthatóak. Fontos, hogy ismerjük meg a környezetünkben található anyagokat, élelmiszereket, értelmezzük a kémiai, fizikai változásokat.

Úgy tűnik, jó lenne minél több rejtély, érdekesség, humor, verseny. Igyekszünk egy tudományos de vidám lapot szerkeszteni, kérjük oldjátok meg a rejtvényeket, válaszoljatok minél többen a kérdésekre és írjotok nekünk szerkesztőknek az emt@emt.ro címre.

Olvasátok a FIRKA diáklapot, javasoljatok témákat, kérdéseket!

